SÅ SKA DIN MAT BLI SÄKER

Särtryck ur NyTeknik nr 15-16, 2009

Så ska din mat bli säker

Kronfågel inför röntgen för att upptäcka glas

På Kronfågels kycklingfabrik i Valla testas nu flera olika röntgendetektorer för att kontrollera produktionen. Redan färdiga förpackningar röntgas för att upptäcka eventuellt glas i den frysta kycklingen.

Kronfågels moderna kycklingfabrik i Valla har enbart haft metalldetektorer i sin glasfria produktionsmiljö. Men för att upptäcka glas i färdiga förpackningar anses röntgen vara den bästa metoden. Efter händelserna med glasbitarna testas nu fyra röntgenutrustningar från olika leverantörer, berättar Tom Hansen, fabrikschef i Valla.

– Vi kör stentufft för att hitta den bästa tekniken för att spåra främmande föremål i våra produkter.

Hittills har utrustning från en leverantör provats, och ytterligare tre kommer att testas de närmaste veckorna.

– Veckan efter påsk ska vi kunna dra slutsatser av våra prov. Då kan vi säga vad vi tror på och inte tror på, säger han.

Många olika faktorer måste tas hänsyn till. Bland annat var i produktionslinjen som utrustningen ska monteras, vad som måste kunna detekteras och hur informationen ska lagras för senare uppföljning. Och så ska den automatiskt klara av två kycklingar i sekunden.

– Helst vill vi kunna kontrollera en sluten förpackning, säger Tom Hansen.

– Hittills har vi sett att det fungerar bra på vissa produkter och mindre bra på andra.

I första skedet röntgas färdiga produkter som ska levereras från lager. Redan packade storkartonger öppnas och fryspåsarna körs genom röntgenutrustningen. När man funnit den optimala tekniken kommer utrustningen att integreras i tillverkningen.

Tom Hansen.

– Vi hoppas att utrustningen ska finnas på plats i slutet av april, säger Tom Hansen.

Inledningsvis hyrs röntgenutrustningarna från leverantörerna. Därefter kommer fabriken att köpa in egen utrustning till sina produktionslinjer.

Uppskattningsvis kommer det att kosta mellan fem och tio miljoner kronor att förse Vallafabriken med röntgenutrustning. Det ska då jämföras med de hundratals ton kött som nu återkallats från butikerna, till ett försäljningspris på runt femtio kronor kilo. Samt intäktsbortfallet för framtida försäljningsminskning och kostnaderna för ett skadat varumärke.

Anders Wallerius
anders.wallerius@nyteknik.se

Röntgen hittar små glasbitar

● En röntgenapparat hittar fyra stålkulor och fyra glaskulor i ett kilo fryst kyckling. Maskinen ger utslag direkt.

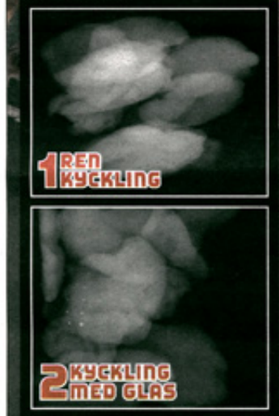

Foto Mobergs

Foto Scanpix

Sjutton miljoner kycklingar slaktas, skållas, fileas, fryses och förpackas årligen i den hypermoderna Valla-fabriken.

Skandalen lyfter säkerhetsbranschen

Glasskandalen sätter fokus på livsmedelssäkerhet. Nu vädrar branschen morgonluft.

Secure Logistics i Lund är ett av flera företag som räknar med ett uppsving efter all uppmärksamhet kring glasbitar i livsmedel.

– Folk blir medvetna om att mat kan utsättas för sabotage, säger vd Sten Wandel, professor i Lund som forskar om godssäkerhet.

Företaget utvecklar en teknik som skyddar varor under transporter. Godset, exempelvis en pall med kycklingfiléer, placeras i en vakuumpåse med en sensor på insidan.

Sten Wandel.

Om någon bryter sig in så ökar lufttrycket, vilket får sensorn att stoppa en klocka. På så vis upptäcker man eventuella intrång och får veta vid vilken tidpunkt de har skett.

Även Food Radar Systems i Göteborg, som undersöker mat med en mikrovågsradar, Umbio i Umeå, som avläser kemiska förändringar med ir-teknik, och Mobergs i Malmö, som säljer metalldetektorer och röntgenutrustningar, ser fram emot ett ökat intresse för sina produkter efter glasskandalen de senaste veckorna.

– Nu får de svenska livsmedelstillverkarna upp ögonen för riskerna, säger Mikael Reimers på Food Radar.

Charlotta von Schultz och Anders Wallerius

Foto Mobergs

Mobergs Raycon är en av maskinerna som kan hjälpa till att hitta förmål i livsmedel.

Så kan främmande föremål hittas i maten

Röntgen

Röntgen anses vara bäst på att upptäcka det mesta. Millimetersmå föremål, med avvikande densitet, detekteras automatiskt av ett bildbehandlingsprogram.

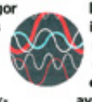
Magneter

Metalldetektorer avslöjar metalldelar. Permanentmagneter tar hand om järn, medan övriga metaller upptäcks med inducerad magnetism.

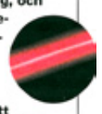
Mikrovågor

Mikrovågor påverkas av föremål med avvikande dielektriska egenskaper. En sådan "matradar" kan upptäcka plastbitar och sten i pumpbara livsmedel.

Ir-ljus

Ir-kameran känner igen den karakteristiska ljusreflexen från exempelvis en kyckling, och avslöjar föremål med avvikande ljussignatur. Klarar dock bara att kontrollera produktens yta.

Vi vet var den här kan hamna!

Delar av glas, metall eller sten som hamnar på fel ställe är till skada både för människor och maskiner. Mobergs är specialiserade på röntgendetektorer, metalldetektorer, magneter och inspektionssystem för livsmedels- och förpackningsindustrin.

MOBERGS

Mobergs Processkontroll AB • Krusegatan 58 • Malmö
040-680 80 60 • www.metalldetektorer.se